

Mindre landbrugsstøtte vil trække banker med ned

Den Europæiske Union ved Den Europæiske Fond for Udvikling af Landdistrikter og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansieringen af projektet.

ØKONOMISK ANALYSE TAGE OTKJÆR, ERHVERVSREDAKTØR

Lavere landbrugsstøtte er ikke kun et problem for erhvervet. Flere banker med mange lån til landbruget er på vej ud i vanskeligheder.

Støtten til dansk landbrug er på vej ned. Det er egentlig ikke en nyhed, for det har været på vej længe. Men nu kan man se af planerne for EU's budget frem til 2020, at dansk landbrug står til at miste et sted mellem 1,4 og 2,4 milliarder kroner årligt.

Tal fra Videncentret for Landbrug viser, at det i første omgang vil ramme en del landbrug i den i forvejen trængte branche. Og i anden omgang vil det ramme de banker og kreditforeninger, der har finansieret de dødsruede landbrug.

Ud af de 12.400 heltdagsbedrifter, der er tilbage i dansk landbrug, er 1.400 - godt 11 procent - allerede på forhånd ude af stand til at skabe et positivt driftsresultat. Disse bedrifter skylder 49 milliarder kroner, heraf 16 milliarder kroner til bankerne, som længe har været i gang med at nedskrive på deres udlån til disse land-

Men med den faldende landbrugsstøtte kommer en ny gruppe trængte landbrug i vanskeligheder.

Mellem 925 og 1.730 landbrugsbedrifter vil miste evnen til at skabe et positivt driftsresultat, alt afhængigt af om EU-støtten falder med 20 eller 35 procent. Det vil i værste fald sende antallet af nødlidende landbrugsbedrifter op på 4.130, svarende til at hver fjerde bedrift er på vej ud af erhvervet på den ubehagelige måde.

Denne fjerdedel skyldes samlet 89 milliarder kroner, hvoraf næsten 30 milliarder kroner er gæld til banker.

Det er voldsomt ubehageligt for de pågældende landbrugsbedrifter, men det kommer naturligvis heller ikke til at lade bankerne urørte.

Følger støtten nøje

Regnskabsaktuelle Karen Frøsrig fra Sydbank sagde onsdag, at banken følger medlemmerne om landbrugsstøtten via Brukselles nøje, fordi mindre støtte vil få konsekvenser for bankens landbrugskunder. Den agtpågivenhed er bemærkelsesværdig, i lyset af at Sydbank med kun 7,4 procent af bankens udlån og garantier ydet til landbrug ikke har nogen synderlig høj eksponering over for den problemramte sektor.

Anderledes alvorligt ser det ud for en række traditionelle landbrugsbanker. Vordingborg Bank har placeret næsten en fjerdedel af sit udlån - 23,1 procent - i landbrugssektoren. Sammenslutningen af Danske Andelskasser har placeret hver femte udlånskroner i landbruget. I Nordjyske Bank drejer det sig om 19,2 procent. I Vestjysk Bank er andelen 18 procent. Og i den lille Vobasse-Hegnsvik Sparekasse ved Billund er andelen af udlån til landbruget på ikke mindre end 35 procent.

Det siger sig selv, at med så høj en kon-

centration af udlån til ét erhverv, der allerede er under pres, og nu kommer under et hårdere pres end hidtil, skal der ikke rokkes meget med båden, før den tager vand ind.

Skitfende bankledelsers faste forsvor for høj eksponering mod én bestemt sektor er, at selve ideen i at være et lokalt pengeinstitut er, at man låner penge ud til det erhverv, der nu engang er i lokalområdet - i sagens natur typisk landbrug.

“
Med så høj en koncentration af udlån til ét erhverv skal der ikke rokkes meget med båden, før den tager vand ind

ind i et nyt pengeinstitut, der så har kunnet skabe det nødvendige lokale udlån.

Men det giver kun mening for lokalområdet, hvis banken bliver drevet så forstandigt og forsigtigt, at indskyderens eller aktionærernes kapitalindsudskud bliver bevaret. Udviser ledelsen så stor velvilje over for én sektor, at banken ender med at lide døden på grund af problemer i lige netop den sektor, er indskyderne eller aktionærerne dårligere stillet, end hvis de havde holdt sig fra at skyde penge ind i et pengeinstitut.

I den sammenhæng kan der være grund til at kaste et blik på regnskaberne for Leks. Vordingborg Bank, der fra ugens start sagde farvel til bankens mangeårige direktør, Ole Kåvel, og foretog en ekstraordinær nedskrivning i det kommende

regnskab for 2012. Offentliggørelsen af regnskabet blev udsendt i ti dage og tegnede nu til at give et underskud på 20-25 millioner kroner.

De hidtil offentliggjorte nøgletal for den lille bank med 56 ansatte og et samlet udlån på 905 millioner kroner er pæne uden at være prægende. Men desværre er erfaringen fra andre banker, at pæne regnskaber med lydfri revisorpåtegninger ikke er nogen garanti for fortsat eksistens eller selvstændighed.

Lavt afkast

Ser man på afkastet i den afgåede direktørs regeringstid, er egenkapitalen i gennemsnit blevet forrentet med 6 procent om året. Det svarer mest af alt til et obligationsafkast og rummer altså ikke noget afkast til aktionærerne i den risiko, de har påtaget sig ved at investere i en bank. Samtidig er tallet trukket op af de gode år i starten af nullerne. Ser man på forrentningen af egenkapitalen i de sidste vanskelig fem år, bliver det ikke til mere end et gennemsnit på 1,7 procent om året.

Der er altså ikke rigtig penge i at servicere det lokale erhvervs- og privatkundemed med udlån. Samtidig er banken under pres på grund af den høje andel af udlån til landbruget - i runde tal et par hundrede millioner.

Var de i stedet blevet leveret til lokalområdet for eksempel Sydbank, ville det kun have bevæget denne regionalbanks andel af udlån til landbrug fra 7,4 til omkring 10 procent.

Altså på ingen måde en tyngende udlånsandel for banken, der i de seneste fem vanskelige år har forrentet egenkapitalen med 5-6 procent årligt. I det lys svinder argumenterne for den lokale banks fortræffeligheder noget ind.

tage.otkjær@pol.dk